

sætte det Spørgsmaal, om det er statsoeconomist rigtigt at bygge disse Jernbaner eller ikke, maa Svaret blive bekræftende. Gaae vi nu til det andet Spørgsmaal, om det er billigt og retfærdigt at forkaste denne Lov, saa troer jeg, at vi dertil maa svare bestemt Nei. Man taler om Hjertelag for Jernbaner, maaskee turde man ogsaa tale om Hjertelag for vore Medborgere. Man fremstiller for os, hvilke store Skatter man fordrer af Medborgerne til dette og hiint Niemed, og det er fuldkommen rigtigt, men hvorledes vil da en stor Deel af Sjyllands Befolkning være stillet, dersom man ikke udvikler dets Jernbanesystem? Man vil da fordrer ikke alene til Landets almindelige Behov dens fulde Andeel, men ogsaa extraordinairt et væsentligt Bidrag til at vedligeholde andre Egnes Jernbaner, og vilde dette ikke være en Uretfærdighed mod den største Deel af Sjyllands Befolkning. Dette Spørgsmaal stiller sig saa alvorligt for mig, at jeg, selv om jeg saae vor finansielle Stilling under en endnu mørkere Synsvinkel, turde jeg dog ikke paatage mig det Ansvar at sige Nei til denne Lov, saasandt som den Hovedopgave, vi her have, er den, saavidt muligt at stille Alle lige under Loven. — Der er en anden Ting, som man har søgt at skræmme os med, men da det allerede er omtalt idag, skal jeg kun berøre det ganske kort. Man siger, at hvis man gaar ind paa ved denne Lov at føre 1, 1½ eller 2 Millioner paa Markedet i Løbet af 4 Aar, vil Følgen være, at Rentefoden forhøjes og det vilde blive bekosteligere for dem, som ville søge Laan; men denne Sag har paa en Maade to Sider, idet de, som søge Laan, ere misfornøiede, medens de, som give Laan, ere glade ved at faae større Indtægt af deres Penge, men jeg indrømmer, at det i det Hele gjenemsnitlig taget ikke er heldigt for Staten, at der er en høj Rentefod; hvis man imidlertid troer, at Forkastelsen af dette Lovforslag vil have nogen videre Indflydelse paa Rentefoden, saa troer jeg, man tager mærkelig feil, og jeg skal erindre om, ikke at de Herrer vilde gaae ind paa Creditforeningen for Sjylland, thi det er en Sag for sig, men derimod om, hvor berebwillig man ifjor var til at vedtage en Lov, hvorved der kastedes ind paa Pengemarkedet

Papirer til et lignende Belsøb som det, her er Tale om, nemlig gennem Bemyndigelsen til det sjællandske Jernbaneselskab. Alene den 3 Mills fælterste Jernbane skulde efter denne Lov koste 2¼ Million, altsaa omtrent det Samme som 17½ Mill Bane i Sjylland, og disse Penge skulde Staten garantere med 4 pCt., og ikke alene dette, at man kastede disse Papirer ind paa Markedet, og derved selvfølgelig udøvede den samme svækkende Indflydelse paa Courfen og altsaa ligeledes bidrog til efter deres Mening at forhøje Rentefoden, men da hørte vi ikke et eneste Ord fra disse finansielle Capaciteter her i Salen mod Vedtagelsen af dette Lovforslag. Tvertimod ikke alene støttede man dets Fremkomst, men ydede det ogsaa sin kraftige Bistand, maaskee mod vore Betænkeligheder. Uagtet denne Lov foranledigede, at vi maatte udsætte vor Ret til at udløse det sjællandske Jernbaneselskab i 15 Aar, altsaa en overordentlig betydelig Opoffrelse fra Statens Side, havde man ikke bestomindre ingen Indvendinger mod dette Lovforslag. Nu har man atter iaar indvænt som et af Motiverne for denne Udsættelse, at Communalbestyrelsen i Kjøbenhavn, formodentlig i en nær Fremtid, vil laane 3½ Million Rigsdaler. Altsaa, fordi Borgerrepræsentationen i Kjøbenhavn iaar beslutter at laane 3½ Million Rigsdaler, turde Danmarks Rigsdag ikke beslutte at laane dobbelt saameget! Skulde saadanne tilfældige Omstændigheder, hvorimod Ingen kan sikke sig, kunne udøve en Indflydelse paa, hvad vi her beslutte at gjøre for Landets materielle Opkomst, vil der ingen Ende være paa de Tilfældigheder, som kunne afholde os fra at gaae den Vej, som vi finde fornuftig og rigtig. Jeg skal erindre om, at dersom Rusland s. Ex. finder paa at staffe sig bedre Veie til Sibirien, kunde dette ogsaa foranledige, at vi maatte betænke os paa Anlæg af Jernbaner, thi ganske vist vilde de russiske Papirer med høj Rente og lav Cours kastes ind paa vort Marked og derved selvfølgelig ogsaa trykke vore Papirer. Men de ærede Herrer have ganske vist lagt Mærke til, men ikke omtalt en af de væsentligste Grunde til den lave Cours, nemlig den bevæbnede Fred i Europa, som ikke blot forbruger men ogsaa binder umaadelige Capitaler.